

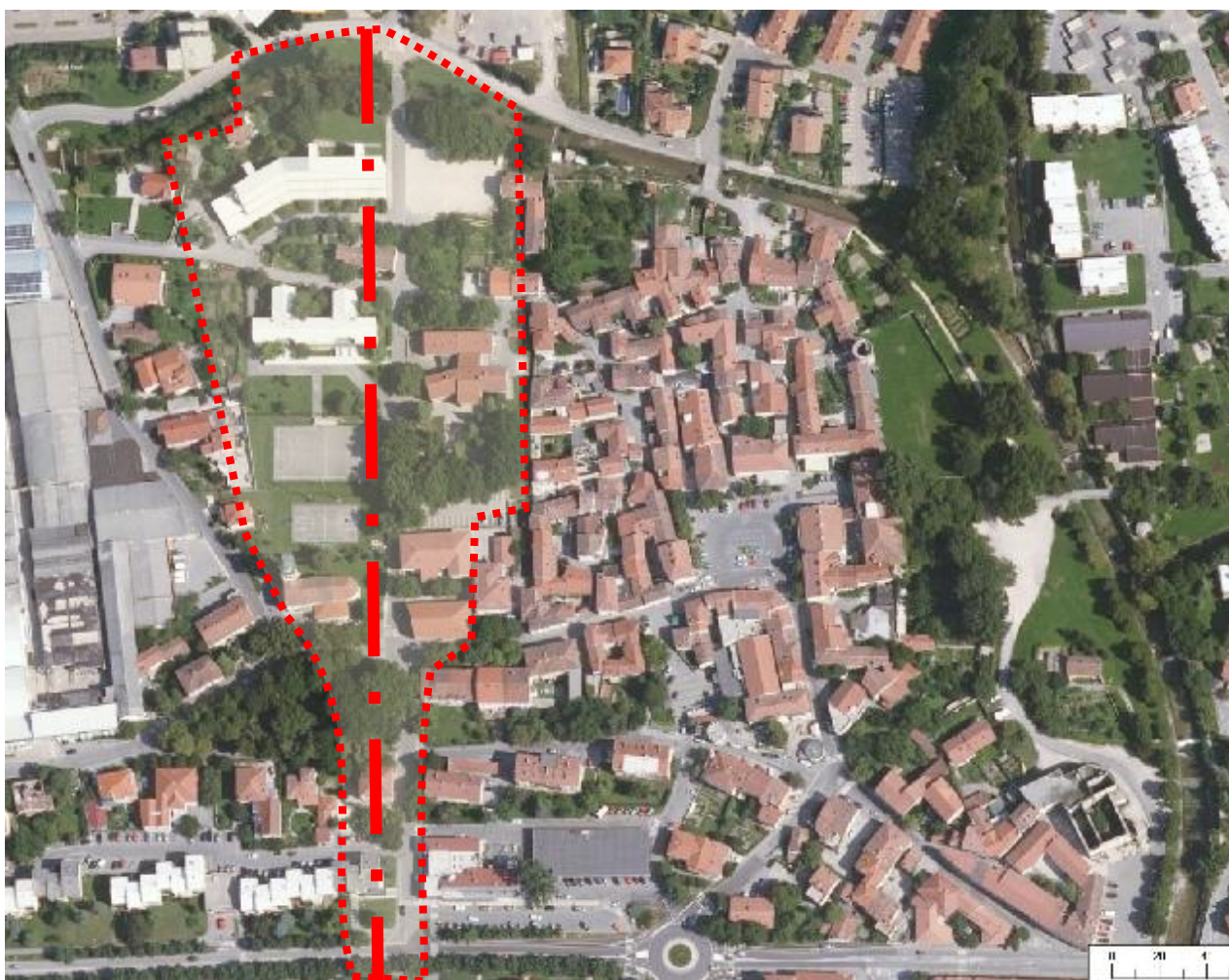


OBČINA AJDOVŠČINA

Cesta 5.maja 6/a, 5270 Ajdovščina
tel.: 05 365 91 10, fax: 05 365 91 33
E-mail: obcina@ajdovscina.si

NATEČAJ ZA URBANISTIČNO, ARHITEKTURNO IN KRAJINSKO UREJANJE JAVNIH POVRŠIN OBMOČJA CESTE 5. MAJA V AJDOVŠČINI ZAKLJUČNO POROČILO Izsek

Za projektno naloga – OŠ Stavba 1



Številka: 43028-045/2016
Datum: 10.7.2017

1. Natečaj:

Občina Ajdovščina je junija 2016 razpisala javni, projektni, odprti, anonimni, enostopenjski natečaj za izbiro strokovno najprimernejše rešitve in izbiro izvajalca za izdelavo projektne dokumentacije **za urbanistično, arhitekturno in krajinsko urejanje javnih površin območja Ceste 5. maja v Ajdovščini.**

Z natečajem je Občina Ajdovščina želela pridobiti:

- strokovno najprimernejšo rešitev za oblikovno in funkcionalno prenovu javnih površin območja Ceste 5. maja v Ajdovščini, od križišča z Goriško cesto na jugu, do potoka Lokavščka na severu;
- rešitve za kakovostno zasnovo urbane opreme in ureditev igralnih površin, površin za pešce, kolesarje ter za mirujoč promet in dostavo;
- izdelovalca projektne dokumentacije za izvedbo načrtovanih ureditev javnih površin na ožjem območju Ceste 5. maja, med Gregorčičevo ulico in potokom Lokavšček.

Predmet natečaja je bilo celovito urbanistično, arhitekturno in krajinsko oblikovanje območja Ceste 5. maja kot razpoznavne in enotno oblikovane mestne aleje s specifično vlogo v urbanem tkivu.

2. Podelitev nagrad in priznanj

Na podlagi predhodnega ocenjevanja natečajev je komisija soglasno odločila, da se podeli štiri nagrade in sicer dve drugi in dve tretji nagradi.:

2.enakovredna nagrada: elaborat zap.št. 2, šifra 31957, avtorji:

Adrijan CINGERLE, univ. dipl. inž. arh., Katarina ISKRA, univ. dipl. inž. kr. arh., Igor PREMZL, univ. dipl. inž. arh.
Matej ŠTANTA, univ. dipl. inž. arh., Špela ŠTOKELJ, univ. dipl. inž. kr. arh.

2.enakovredna nagrada: elaborat zap.št. 4, šifra 58311, avtorji:

Jana HLADNIK TRATNIK, univ. dipl. inž. arh., Tina LIPOVŽ, univ. dipl. inž. kr. arh., Sanja PREMRN, univ. dipl. inž. arh.
Maja RAŽEM, univ. dipl. inž. arh.

3.enakovredna nagrada: elaborat zap.št. 3, šifra 69369, avtorji:

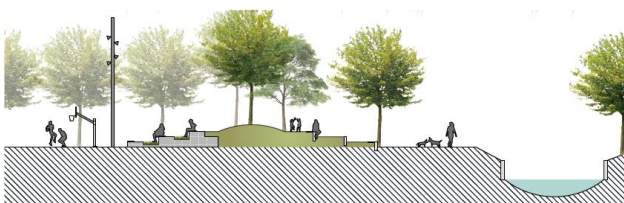
Maj BLATNIK, univ. dipl. inž. arh., Uroš PIČULIN, univ. dipl. inž. arh., Jerneja CURK, univ. dipl. inž. arh.

3.enakovredna nagrada: elaborat zap.št. 7, šifra 44445, avtorji:

Domen MOZETIČ, univ. dipl. inž. arh., Simon KERŠEVAN, Grega KLEMENČIČ

3. Poročilo o (nagrajenih) natečajnih elaboratih

Urbanistična in arhitekturna zasnova

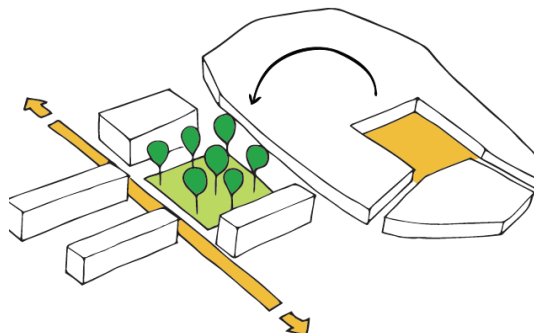


Ajdovski **Kardo**; Podrobna analiza obstoječega stanja območja navaja razdrobljenost, nedefiniranost, programsko osiromašenost, razvrednotenost zaradi prometa, stihjsko zasajen mestni park, prometno neurejeno, za pešce in kolesarje nevarno, brez urbane opreme, neizkoriščeno območje Lokavščka.

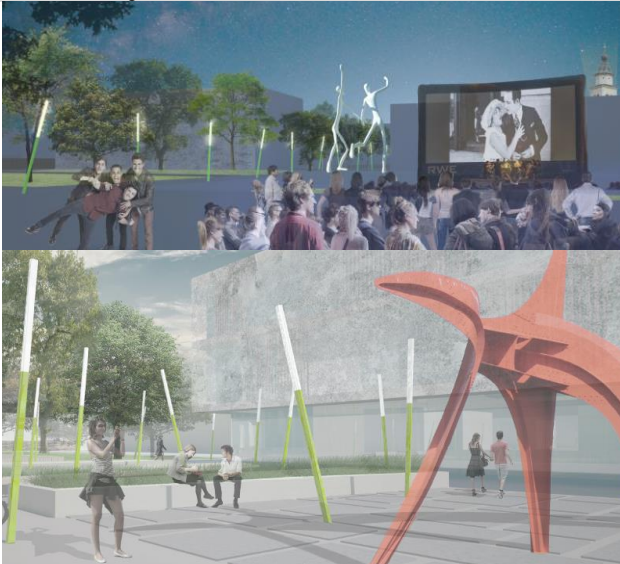
Osrednje vodilo pri urbanistični, arhitekturi in krajinski ureditvi območja Ceste 5. maja je postaviti ljudi – uporabnike javnega prostora – v ospredje, z upoštevanjem in spoštovanjem nosilcev identitete kraja ter z zgoščevanjem in intenziviranjem programa v samem središču mesta, Cesta 5. maja kot *težišče političnega, gospodarskega, družbenega in socialnega življenja, pomemben nosilec javnega življenja, pokazatelj kulturnega ter gospodarskega razvoja mesta Ajdovščine*. »..burja, zgodba o Rimljanih, srednjeveških gasah, pomembnih Ajdovcih, reki, prebivalcih mesta, preoblikovana aleja v eno izmed glavnih mestnih osi v novo, sodobno in prijetno alejo; preplet obdobj, funkcij, prostorov in rab«. Predlagana je možnost dodatne pozidave poslovnih stavb z mešanim programom, predvsem z javno vsebino (do P+2). Naloga poudarja komunikacijo s staro rimsko utrdbo, s postopno odpravo nekvadratnih posegov v obzidje, in ureditvijo peščne pešpoti ob obzidju, z zelenim trgom – parkom z arheološkimi ostanki (park Castra, didaktično, na trati parka). Parkirišče za potrebe Občine Ajdovščina se zmanjša le za protokolarna parkirišča, ostalo se nameni regijski tržnici.

Potezo aleje povezuje vodni element, od fontane na Goriški c. do Lokavščka. Začetek ureditve aleje je pri križišču z Goriško c., drevored se usmeri na alejo, z razširjenim prehodom, parkiranje ob pošti nadomesti širok pločnik. Na križišču z Gregorčičevo ul. (pomembno težišče) se oblikuje skupni trg s parkom, cerkvijo, občino, poslovno stavbo, kot večnamenski prostor – letni kino. Nova modulacija glavnega mestnega parka. Obstoječi stanovanjski objekt se spremeni v umetniško prostorsko instalacijo – oder. Amfiteatralna ureditev prostora ob Lokavščku za razne, tudi večje prireditve (na Lavričevem trgu bi ostale le manjše, protokolarne prireditve). Tribune ob pešpoti vzdolž Lokavščka

Zasnova umetniških prostorskih instalacij; se začne ob vodnem elementu na Goriški c. z vsebinsko tematsko umetniško alejo. Serija umetniških prostorskih instalacij, v oblikovanih ambientih, za alejo dodatni vsebinski pomen. Sodobne prostorske inštalacije povzemajo značilnosti in zgodovino mesta skozi različna obdobja ter vrline in dosežke njenih prebivalcev. Na svež, atraktiven, didaktičen in sodoben način se ozavešča uporabnike o pomenu in zgodovini prostora.



Oblikovanje in tehnične rešitve



Celotna poteza z novim tlakovanjem, (pigmentirani, arm. beton, površinsko obdelan), na glavni osi je dilatacija v rastru rimskega tlaka. - V oblikovanje opreme je vključena burja; nagnjene ulične svetilke, klopi,...

Območje postavlja pešca v ospredje in umika avtomobile na rob, ves motoriziran promet je speljan po obodnih ulicah. Castro se prometno napaja s severa preko Vilharjeve in Šibeniške ulice. Ulico 5. maja pa iz ulice Quiliano. Predvidena je podzemna garaža med cerkvijo in glasbeno šolo. Dostop do parkirišča ob cerkvi je mimo župnišča. Šibeniška ul. se pri glasbeni zapre (ostaja za intervencijo).

Prometne, ulične svetilke se nadomesti z novimi, nagnjenimi (bakle, burja), osvetlitev posameznih dominant, in s talnimi, pohodnimi linijskimi svetilkami. Prostorske instalacije v posameznih ambientih vzdolž aleje, vsebinska tematska umetniška aleja, ki povzemajo značilnosti in zgodovino mesta, vrline, dosežke domačinov.. Urbana oprema, enostavna, oblikovana (kovina, brušen beton, macesnov les, korten,..)

Skupna ocena:

Zasnova razširi in podaljša Cesto 5. maja in ji s tem izdatno poveča pojavnost v mestnem prostoru, je jasna, z ureditvijo peš cone na osrednji osi, ob kateri se nizajo različni ambientni z različnimi vsebinami (objekti, trgi, parki, atraktivne skulpture...). V njenem južnem izteku se v razmerju izenači peš in motorni promet. Osrednjo peš cono prečijo pretežno drevoredi in navezave na antično mestno jedro Kastru.

Razširja se površina za pešce med Lokarjevim drevoredom in stavbo Občine z vključeno pripojitvijo bližnjega dela Gregorčičeve ulice. Pri tem se poraja vprašanje primernosti krčenja površine parka na eni strani in zadržanost pri spojitvi površin med Občino in cerkvijo na drugi strani.

Opušča se parkirišče za Občino, ki je zaradi dovoza preko prvenstveno peš površine Ceste 5. maja glavni prometni konflikt v območju. Parkirišče se smiselno nadomesti na površini sedanjega igrišča (z možnostjo ureditve podzemne garaže). Z novim dovozom z Ulice Quiliano se Cesto 5. maja v tem delu razbremeni motornega prometa.

Peš pot vzdolž zahodnega roba Kastre ponuja zvezno izključno peš povezavo med Gregorčičevo in Šibeniško ulico.

Predvidena nova pozidava je z opuščanjem osnovnošolskega značaja območja sprejemljiva in vredna preučitve v primeru tovrstne potrebe. Nakazana novogradnja na mestu stavbe 1 ni sprejemljiva zaradi obvezne ohranitve objekta, ki je primer vrhunskosti arhitekture šolskih stavb.

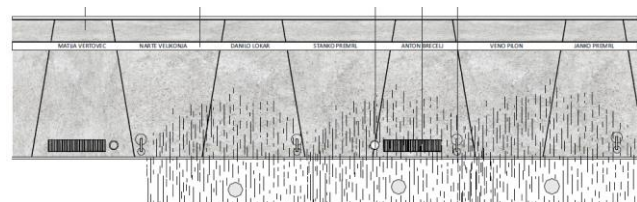
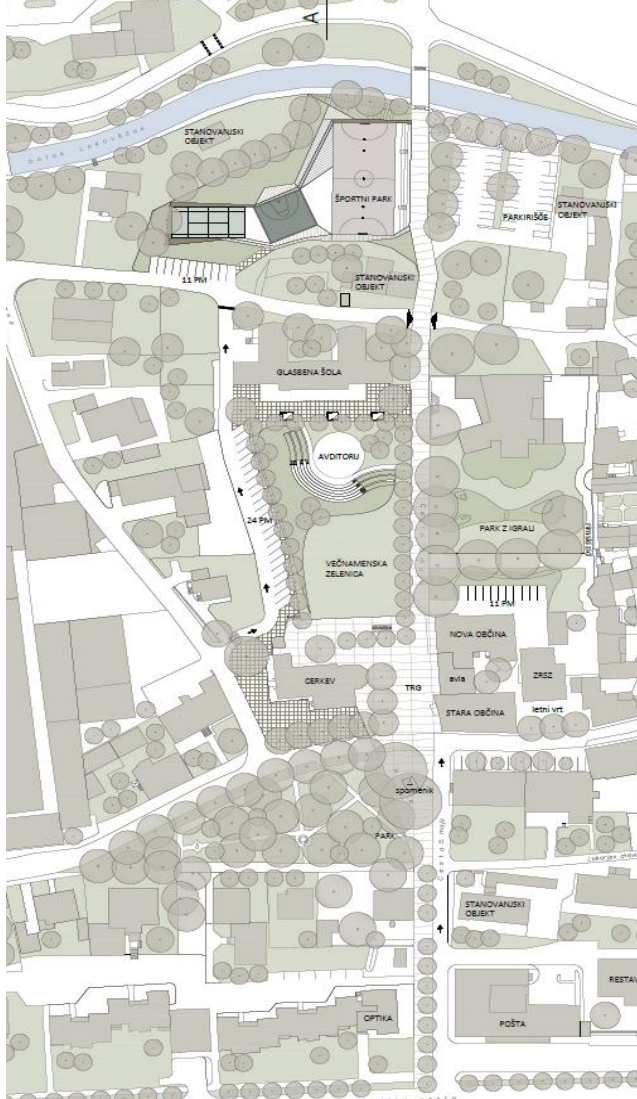
Uporaba umetniške plastike na odprtih površinah je dobrodošla vrnitev tega pomembnega in žal skoraj povsem opuščenega elementa oblikovanja urbanega prostora.

V oblikovanje urbane opreme je vključen element burje, izbira tlakovanja in ostale ubrane opreme je primerna tako za staro mestno jedro Kastru kot tudi za sodobno oblikovano območje.

Zasnova upošteva problem bremenitve Ceste z motornim prometom zaradi dovoza do novozgrajenega parkirišča ob Lokavščku. Z ukinitvijo obstoječega in nadomestitvijo z novim se motorni promet na Cesti 5. maja omeji na prečenje Šibeniške ulice. Dovoz do glasbene šole ni posebej urejen, predvidena je rušitev stanovanjski objekt ob Lokavščku.

avtorji: Jana HLADNIK TRATNIK, univ.dipl.inž.arh., Tina LIPOVŽ, univ.dipl.inž.kr.arh., Sanja PREMRN, univ.dipl.inž.arh.
Maja RAŽEM, univ.dipl.inž.arh.

Urbanistična in arhitekturna zasnova



Cesta 5. maja je trenutno cesta mešane rabe, ..kjer ni jasno določeno kdo ima prednost, komu je namenjena in kakšen je vozni režim.. neprimerna za varen peš promet, saj lahko motorna vozila prosto prehajajo brez posebnih pravil skoraj po celem območju.

Območje razdeljeno na pet con:

Cona 1: C3/območje fontane -Gregorčičeva ul; z možnostjo podaljšanja do obvoznice (Inprime), trg ob fontani (otroška igrala ob fontani neprimerna), uredi se enosmerna C5 (do odcepa za ŠRC Police), širši pločnik, fontana ob parku, nov drevored, aleja ob cerkvi, trg med cerkvijo in občino, promet mimo občine se ukine, parkirišče se preseli na novo lokacijo.

Cona 2: trg, cerkev, občina: trg kot osrednji del C5M, nov parter za cerkev in občino, prostor za druženje po maši, procesije, kiosk-bar, Občinski stavbi povezani s stekleno lamelo, na robu trga »montažna kavarna«

Cona 3: cerkev – glasbena šola; prosta zelena površina za piknike, igre na prostem. roti glasbeni šoli pa amfiteater za prireditve ali posedanje, pred glasbeno šolo dvorišče s klopmi, parter. Novo parkirišče za GŠ na zahodnem robu, dovoz iz Ul. Quliano.

Cona 4: občina-stavba OŠ1, naravna igrala za mlajše otroke Castri, parkirišče za občino se zmanjša, je le za službena vozila.

Cona 5: stavba OŠ3 se poruši, na tej lokaciji je zeleno športno območje, z igrišči za košarko, nogomet, za OŠ, SŠ in druge, obstoječi nasip za tribune. Parkirišča so obstoječa.

Oblikovanje in tehnične rešitve



Cesta od pošte do cerkve (do križišča s Quliano) je enosmerna, z iztekom pri AP (v krožišču), Od Gregorčičeve do glasbene le za peš in kolesarski promet. Novo linijsko parkirišče med cerkvijo in glasbeno, z enosmerno cesto, parkirišče za občino le za službena vozila.

Zelenje pomemben gradnik aleje, multi-funkcionalne zelene površine (park, igrišče avditorij), drevoredne drevesne vrste, ohranja se obstoječa.

Izbira urbane opreme sledi obstoječim zunanjim ureditvam mesta, parkovne in druge zelene površine so oblikovane z umetnimi vzpetinami.

Aleja pomembnih ajdovcev je v tlaku. Tlak je iz brušenega betona.

Ocena:

Urbanistična zasnova umesti osrednjo peš cono z razširitvijo pločnika in zožanjem cestišča vzdolž Ceste 5. maja do Gregorčičeve ulice in se nadaljuje kot pešpot do Vilharjeve ulice. Med upravno stavbo občine in cerkvijo se oblikuje trg oziroma enoten prostor nepravilnih oblik, ki ga dopolnjuje paviljonski gostinski lokal. Ob pešpoti se nizajo različni ambienti z različnimi vsebinami in objekti (drevoredi, trg, parki, avditorij, športne površine,...). Zasnova ureditve nakazuje rešitve več obstoječih prostorskih problemov, vendar še vedno pušča odprta določena vprašanja. Z zasnovo se Cesta 5. maja poenoteno poveže od Gorške ceste do mosta čez Lokavšček. Zlasti južni del Ceste je v obstoječem stanju namenjen predvsem motornemu prometu; z uvedbo enosmernega prometa, izdatno razširitvijo peščevih površin in uvedbo sredinskega drevoreda, se značaj ulice povsem spremeni. Uvaja se logičen trg med stavbo Občine in cerkvijo s sicer odvečnim odrezom roba parka. Trg se obogati s paviljonom kavarne.

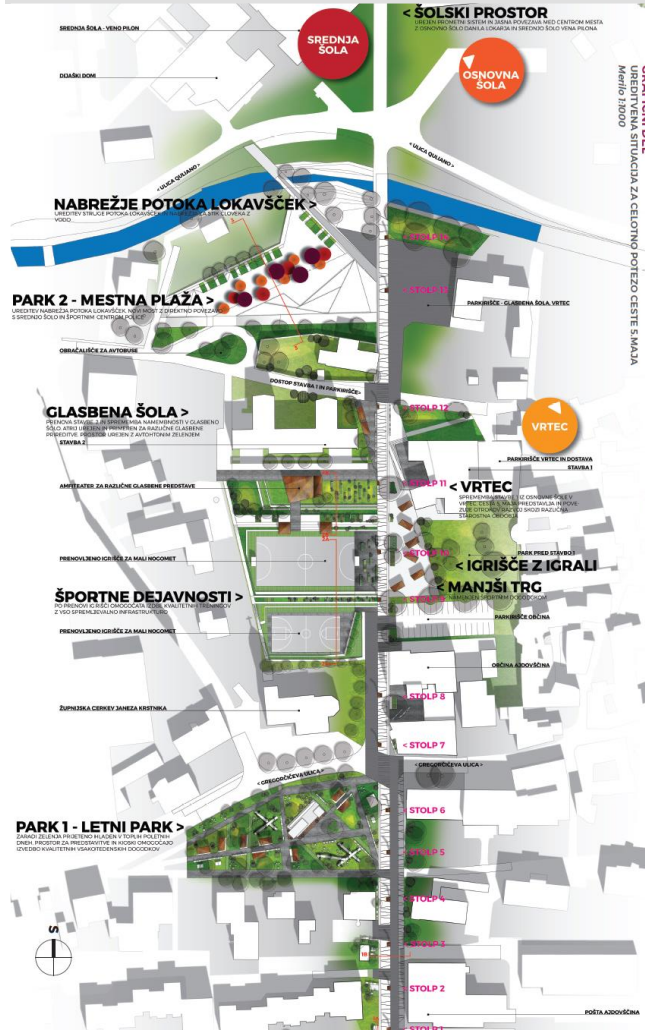
Aleja pomembnih oseb iz preteklosti Ajdovščine z diskretnim talnim zapisom pušča dovolj prostora tudi za bodoče dopolnitve.

Peš pot vzdolž zahodnega roba Kastre dograjuje žal še vedno ne izvedeno obhodno pot okrog antičnega obzidja. Posegi v parku za Občino spreminjajo del obstoječega parkirišča v novo peš povezavo do obhodne poti, žal pa bi se z izvedbo spremembe reliefa obstoječa drevesa uničila.

Z umestitvijo glasbene šole v ta okoliš se pojavita vsaj dva prostorska problema: dovoz in potreba po miru. Poskus nove dovozne ceste do glasbene šole omogoči ustrezen dovoz mladih glasbenikov in nadomesti nekaj parkirnih mest, ki se jih opusti ob Občini. Pušča pa odprto vprašanje smiselnosti takšne rešitve glede na doprinos. Ukinitvev igrišč pred šolo je nujna posledica njene umestitve, zlasti v primeru izvedbe zunanjskega avditorija.

Nadomestitev igrišč pred stavbo 2 na mestu stavbe 3 onemogoča selitev novega nasproti ležečega parkirišča, ki tako še vedno zahteva dovoz z avtomobili preko Ceste 5. maja.

Urbanistična in arhitekturna zasnova



Elaborat ohranja os od Goriške ceste do zelenega sistema na severu: Ajdovščina mesto – Školj.

Predlagana je preureditev ceste v enosmerno, dodaten prostor je za mirujoči promet. Celotna os je urejena kot urbani trg in park. Prednost ima pešec in kolesar, s tem se ponovno oživi ulica za različne dejavnosti.

Temeljna urbanistična in arh. ideja: oblikovati prepoznavno os, črpajo ideje na podlagi utrdbe Castra in fužinarstva, v največji meri izločuje vpliv krajevnega bio-klimatskega vpliva –burje. Prostor približan in povezan z zunanjimi igrišči in objekti

Vzdolž celotne ulice so obeležja pomembnih Ajdovcev, objekti kot parafraza tlorisa utrdbe Castra, tudi poudarjena osvetlitev v prostoru, sestavljeno iz dveh ločenih delov, kjer polnitev predstavlja luč, ki sveti iz strani in usmerja uporabnika prostora. »Linija obeležij je vertikalna parafraza tlorisa ohranjene rimske trdnjave«.

Prostor se obravnava kot celota z možnostjo prireditve različnih dogodkov in za vse starostne skupine:

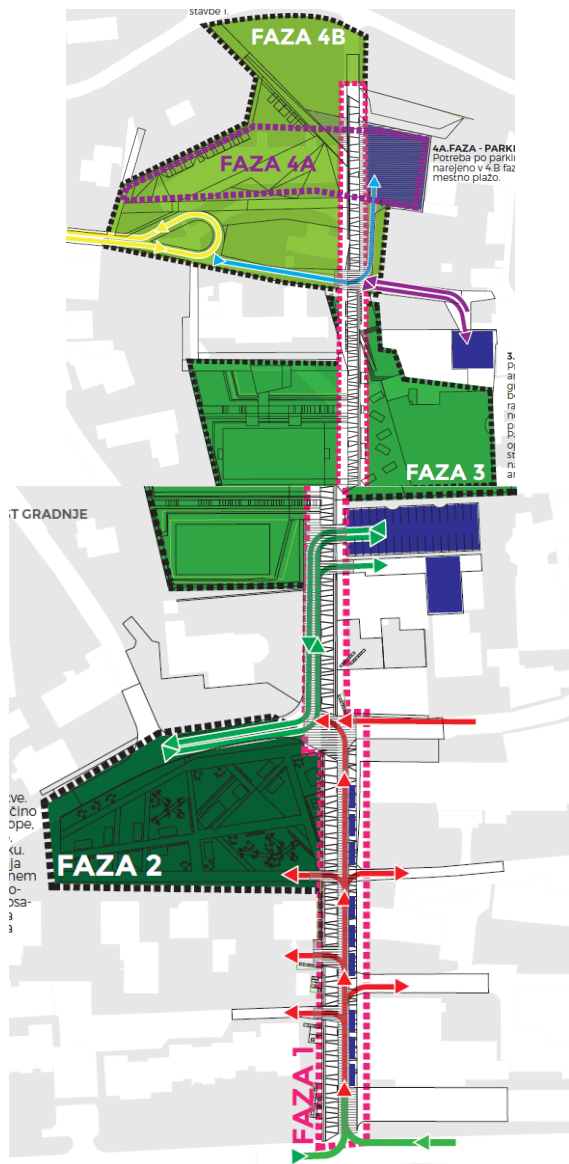
- Mladina / druženje, koncerti, igrala, namizni tenis
- Družine / igrala za otroke, druženje, sprehodi
- Starejši občani / sprehodi, počitek, namizne igre (igre s kartami) s sedišči

Predvidi se prenova starih športnih igrišč. Prostor okoli igrišč se preuredi v naravne tribune za ogled tekem in druženje uporabnikov športnih površin.

Vzdolž osi so predvidena betonska sedišča, omogočen osebni stik med sogovorniki. Zato so predvideni manjši prostori za počitek in pogovor – sedišča so postavljena tako, da obujajo osebni kontakt.

Predlagana je fleksibilnost zasnove in možnost širitve
- Zeleni sistem

Oblikovanje in tehnične rešitve



Prometna ureditev



- tlakovanje z betonskimi tlakovci, cenejši kot kamen in so podobnega izgleda. (Primorje; mesto znano po betonski industriji).

Materiali so cenovno ugodni in dostopni. Betonski tlakovci so po videzu kot kamniti, a ugodnejši. Fuge nepravilnih oblik parafrazirajo primorsko rastje – zaradi burje drevesa ne rastejo v ravni liniji ampak pod kotom.

Enosmerna ulica (C5M), parkirišča za občino se ukine in uredi bočna ob enosmerni,

Možnost ureditve garažne hiše pod mestno plažo

Izbira urbane opreme ustvarja svojevrstno dinamiko območja s številnimi ureditvami ter izborom oblik in materialov. V oblikovanje urbane opreme so vključeni številni elementi prostočasnih dejavnosti za širok krog uporabnikov.

Skupna ocena:

Zasnova daje odločno prednost pešcu v spodnjem delu Ceste 5. maja.

Zaradi ureditve v osrednjem mestnem parku bi se pojavnost (pre)obstoječih dreves omejila na motnjo; smisel parka se izniči – potrebna bi bila odstranitev dreves in zelenih površin. Mestni park prvenstveno služi umiku od mestne dinamike in preobilja mestne ponudbe. Podoben pristop se ponovi v parku pred stavbo 1, kjer zasnova odreže dobro tretjino zelene površine in jo prepusti trgovini. Cesta 5. maja tako ni le pešpot, ampak se ob njej nizajo različne prostočasne dejavnosti in dogodki za vse generacije. Vprašljiva uporabnost izbranih betonskih klopi v ne toplem delu leta.

Analogija s 14 stolpi ni jasna, poleg tega omejuje število osebnosti, ki bi bile deležne privilegija obeležbe.

Amfiteater je logičen dodatek k glasbeni šoli vendar je njegova lokacija neposredno ob športnem igrišču konfliktna.

Umestitev vrtca v stavbo 1 ne daje odgovora na vprašanje dovoza otrok.

Nejasen je namen obračališča za avtobuse.

Ob Lokavščku se oblikuje letna plaža z različnimi urbani ureditvami in stikom z vodnim elementom ob Lokavščku. Dobrodošla je ureditev za približanje vodnega okolja človeku z bogato prostorsko ureditvijo ob Lokavščku; z nekoliko vprašljivim oženjem struge in težko opravičljivo dodatno brvjo čez njo.

Urbanistična in arhitekturna zasnova



Urbanistična zasnova oblikuje osrednjo peš cono med Gregorčičevo in Vilharjevo ulico, kjer je motorni promet prisoten le do parkirišča ob Lokavščku in pri prečkanju Šibeniške ulice. Med glasbeno šolo in cerkvijo se oblikuje osrednji prireditveni prostor-trg z večnamenskim nadstreškom ob cerkvi ter otroškim igriščem in paviljonom gostinskim lokalom ob glasbeni šoli. Ob Lokavščku se v bližini vzgojno izobraževalnih ustanov uredita dve športni igrišči. Obhodna pot ob obzidju Kastre se nadaljuje v lapidarij na obstoječem parkirišču ob upravni stavbi občine. Ohrani se parkirišče ob Lokavščku, parkirišče ob upravni stavbi občine se omeji na najmanjšo možno mero.

Predlagano je oblikovanje javnega mestnega prostora za zadrževanje ljudi tekom celega dneva. Poleg preurejenih odprtih in parkovnih površin so umeščeni trije paviljonomski objekti, ki v prostoru zagotavljajo nove programske vsebine in osmišljajo dokaj velik odprti prostor med objekti, tudi kot oder za prireditve ali točka za plezalce.

Pestra preteklost Ajdovščine: lapidarij predstavlja rimsko preteklost kraja, osrednji paviljon v svojo oblikovno govorico vključuje velikane – Ajde po katerih je Ajdovščina dobila ime, tretji paviljon pa z izbiro kovinske fasade nagovarja industrijsko preteklost mesta, obenem je vezni člen med promenado in rimskim obzidjem.

V osrednjem prostoru se dodaja gostinski program, igrala ter učilnica na prostem. Uredi se učna pot ob obzidju.

V severnem delu je ureditev nadomestnih in novih parkirnih površin. Obenem je prostor lahko zanimiv za umestitev športnih površin, ki bi tako kot obstoječe v spodnjem delu lahko služila prebivalcem, predvsem otrokom v popoldanskem času.

Preurejen park.



Oblikovanje in tehnične rešitve



Elementi aleje so zasnovani kot del same ureditve ulice in se z razporeditvijo prilagajajo rastru tlakovanja. Spomenik so umeščeni v nize. Umeščeni so pred zelenje, vizualno učinkovito ozadje. Podstavki spomenikov se oblikovno zgledujejo po rešitvi z nazobčanim robom, tudi pri oblikovanju tlakovanja.

Tlaki so iz prefabriciranega betona, robovi plošč izhajajo iz oblik cin. Pot ob obzidju tlakovana s kamni (obrambni jark). Svetila in druga urbana oprema se prilagodi novejši obstoječi.

Skupna ocena:

Zasnova nekoliko povečuje prednost pešca v spodnjem delu Ceste 5. maja in shematično omejuje motorni promet na delu Gregorčičeve ulice. Nadaljevanje Ceste z izmeničnimi širitvami ustvarja rahlo vzdolžno vijuganje in s tem nekoliko krni izrazito vzdolžnost sedanje ureditve.

Uvaja obhodno pot rimskega obzidja z nekoliko amorfnim cikcakom in jo prečno poveže na mestu ukinjenega parkirišča za Občino – povezavo obogati z lapidarijem.

Ukinitev športnih igrišč pred glasbeno šolo je povsem upravičena vendar izničena z umestitvijo igral in gostinskega paviljona, ki so generatorji hrupa. Tudi prireditveni prostor je vir hrupa, poleg tega je to odvečna konkurenca potencialu trga in ograjenega prostora za gradom.

Uvaja se dodatna peš povezava med cerkvijo in novim parkiriščem nad glasbeno šolo. Ta povezava ni prostorsko logična in bo (kolikor bo) odtegovala pešce Cesti 5. maja – kjer pa je zelena povečana gostota peš prometa.

Športna igrišča se nadomestijo na lokaciji ob Lokavščku z nekoliko utesnjeno zasnovo. Predvideno je dodatno parkirišče za potrebe glasbene šole; ni pa predviden ustrezen dovoz mladih glasbenikov.